

Tekninen lautakunta 09.12.2020 § 113

§ 113

Lausunnon antaminen Etelä-Suomen aluehallintovirastolle kanteluasiassa

Valmistelijat / lisätiedot:
Kare Aleks

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Vaihde 09 816 21

Päätösehdotus

Kaupunkitekniiikan johtaja Tanska Harri

Espoon kaupungin tekninen lautakunta antaa lausunnon Etelä-Suomen aluehallintovirastolle liitteen mukaisesti.

Lautakunta kiistää kantelun ja katsoo, että kantelu on aiheeton ja lakiin perustumaton.

Käsittely

Päätös

Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Etelä-Suomen aluehallintovirastolle on jätetty kantelu, jonka kohteena on Espoon kaupungin toiminta kantelijan pientalon tonttiliittymän rakentamisessa kadun rakentamisen yhteydessä. Kantelijan mukaan mittausten perusteella tonttiliittymän kaltevuus on nyt noin 12 %, mitä kantelija pitää liian jyrkkänä, koska valtioneuvoston asetuksen rakennuksen esteettömyydestä (241/2017) mukaan luiskan kaltevuus saa olla enintään 8 %.

Kantelija vaatii, että Espoon kaupungin tulisi noudattaa säädöstä 241/2017 ja loiventaa tonttiliittymän pituuskaltevuus alle 8 %:iin.

Espoon kaupungin tekninen lautakunta kiistää kantelun ja katsoo, että kantelu on aiheeton ja lakiin perustumaton.

Vastauksen perustelut

1. Tausta: Katusuunnitelma perustuu lainvoimaiseen asemakaavaan. Katu oli ennen rakentamista rakentamaton hiekkapäällysteinen katu, jonka kuivatus tapahtui avo-ojilla. Katu ja kantelijan tonttiliittymä eivät olleet asemakaavan mukaisesti rakennettuja. Alueella oli runsaasti tonttien kuivatusongelmia. Ennen toteutettuja kunnallistekniikan rakennustöitä alueen useissa kohdissa katualueiden hulevedet johtuivat katujen sivuojista tonteille ja päättyivät pahimmissa tapauksissa rakennusten kellareihin. Ko. katusuunnitelma perustuu lainvoimaiseen asemakaavaan.

Kadulle on toteutettu tarvittavat pohjanvahvistustoimenpiteet ja kadun rakenteet on uusittu. Kadun tasaukset on toteutettu siten, että kadulle on muodostettu toimivat tulvareitit, jotka ovat tarpeen rankkasadetilanteessa. Hulevesiviemäreiden mahdollisissa kapasiteetin ylitystilanteissa pintavirtaamat on voitava ohjata turvallisesti tontti- ym. alueiden ohi lähialueiden vesiin, viivästyspaineisiin tai muille alueille, joihin kerääntyessään vedet aiheuttavat mahdollisimman vähän vahinkoa.

Kadun tasausten muokkaaminen vanhalla rakennetulla alueella on aina haasteellista niin, että tasaukset saadaan sovitettua olemassa olevien kiinteistöjen liittymiin ja luodaan samalla toimivat kuivatusjärjestelyt. Tällaisten alueiden ajoteillä tai kaduilla esiintyvät katujen pituuskaltevuudet voivat olla yli nykyisin katu- ja väyläsuunnittelussa käytettyjen tavoiteohjearvojen. Kadun päähän toteutettiin asemakaavan mukainen kääntöpaikka, jonka takia kantelijan tonttiliittymän pituus lyheni katualueen reunasta mitattuna ja tällöin liittymän kaltevuus kasvoi.

Tämän vuoksi kadun kääntöpaikalla on kuitenkin kasvatettu ajoradan sivukaltevuutta lähes 8 %:iin. Mikäli kadun itäosan tasausta nostettaisiin edelleen tonttiliittymän kaltevuuden loiventamiseksi, menetettäisiin kadulle luotu tulvareitti ja kadun alin kohta olisi länsipuolisten naapuritonttien kohdalla. Kadun suunnittelun ja rakentamisen aikana tehdyillä toimenpiteillä saavutettu liittymäkaltevuus ei ole poikkeuksellinen.

Kantelijan toiveen johdosta kääntöpaikan tontin puoleista reunaa nostettiin rakentamisen aikana 15 cm, eli niin paljon kuin se oli mahdollista kadun kuivatuksen ja käytettävyyden vaarantumatta. Kantelijan kanssa on käyty kaupungin edustajien toimesta sähköpostikirjeenvaihtoa, jossa on selostettu katusuunnitelman ratkaisun perusteluja ja kerrottu, miksi kantelijan toiveeseen ei kaikilta osin ole mahdollista suostua.

2. Katusuunnitelma on laadittu lain vaatimusten mukaan. Kantelija on vedonnut kantelussaan katusuunnitelman sisällön osalta valtioneuvoston asetukseen rakennuksen esteettömyydestä (4.5.2017/241). Kyseistä asetusta sovelletaan sen 1 §:ssä säädetyn mukaisesti rakennuslupaa edellyttävään rakennukseen, tonttiin ja rakennuspaikkaan. Asetusta ei sovelleta katualueen rakentamiseen, eikä se siten tule kantelun kohteena olevassa asiassa sovellettavaksi. Kantelun kohteena oleva tonttiliittymä sijoittuu voimassa olevan asemakaavan mukaiselle katualueelle. Katusuunnitelman tulee perustua voimassa olevaan asemakaavaan.

Maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999, MRL) 85 §:n mukaan katu rakennetaan kunnan hyväksymän suunnitelman mukaisesti. Katu on suunniteltava ja rakennettava siten, että se sopeutuu asemakaavan mukaiseen ympäristöönsä ja täyttää toimivuuden, turvallisuuden ja viihtyisyyden vaatimukset.

Maankäyttö- ja rakennusasetuksen (MRA) 41 §:ssä on säädetty, että katusuunnitelmassa tulee esittää katualueen käyttäminen eri tarkoituksiin sekä kadun sopeutuminen ympäristöön ja vaikutukset ympäristökuvaan, jos se alueen tai rakentamistoimenpiteen luonteen vuoksi on tarpeen. Katusuunnitelmasta tulee käydä ilmi kadun liikennejärjestelyperiaatteet, kuivatus ja sadevesien johtaminen, kadun korkeusasema ja päällystemateriaali sekä tarvittaessa istutukset ja pysyväisluonteiset rakennelmat ja laitteet. MRA 43 §:n mukaan katusuunnitelmaehdotus on pidettävä kunnassa julkisesti nähtävänä vähintään 14 päivän ajan. Osallisilla on oikeus tehdä muistutus ehdotuksesta. Muistutus on toimitettava kunnalle ennen nähtävänäoloajan päättymistä.

Katusuunnitelma oli nähtävillä vuonna 2015. Katusuunnitelmasta ei jätetty muistutuksia.

Katusuunnitelma on hyväksytty teknisessä lautakunnassa. Asiassa on tehty kaikki vaadittavat päätökset sekä noudatettu lainmukaisia osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelyjä.

3. Kaupungin menettely on ollut lainmukainen. Korkein hallinto-oikeus on päätöksessään KHO:2008:24 todennut, että kun kunnan viranomaisen oli päättänyt olla ryhtymättä toimenpiteisiin kuntalaisen aloitteen johdosta, viranomaisen ratkaisusta ei saanut tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.

Maankäyttö- ja rakennuslaki on lisäksi tähän nähden erityislainsäädäntöä, jonka sisältämä osallistumis- ja vuorovaikutusmenettely on otettava huomioon lain soveltamisen alaan kuuluvaa viranomaisen hallintotoiminnan asianmukaisuutta arvioitaessa.

4. Maankäyttö- ja rakennuslaissa on säädetty katusuunnitelman laadintamenettelystä sekä osallistumisesta ja vuorovaikutuksesta suunnitelmien laadinnan aikana. Menettelyn säätämisen yhtenä tarkoituksena on ollut, että asianosaisilla on tilaisuus ilmaista kantansa suunnitelmista niiden laadinnan aikana, tosiasiallisten vaikutusmahdollisuuksien kannalta riittävän aikaisessa vaiheessa (ks. vuorovaikutusmenettelystä MRL 62 §:n yksityiskohtaiset perustelut, HE 101/1998. MRL 85 §:n nojalla MRL 62 §:ää sovelletaan katusuunnitelman laadinnassa).

Katusuunnitelman hyväksymistä koskevaan päätökseen on asianosaisilla mahdollisuus hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen. Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan suunnitelma ei ole lainvastainen sillä perusteella, että se ei sisällöllisesti vastaa muutoksenhakijan toivomaa.

Lainvoimaisen katusuunnitelman toteuttaminen on päätöksen täytäntöönpanoa, josta ei ole enää valitusoikeutta. Toteuttamisvaiheessa saapuva, katusuunnitelman sisältöön liittyvä yhteydenotto on luonteeltaan kirjeenvaihtoa siitä riippumatta, onko kirjoittaja otsikoinut kirjelmänsä oikaisuvaatimukseksi, valitukseksi tai muistutukseksi.

Hallintolain (434/2003) 6 §:n perusteella viranomaisen toimien on oltava oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään nähden. Hallintolain 7 §:n mukaan asiointi ja asian käsittely viranomaisessa on pyrittävä järjestämään siten, että hallinnossa asioiva saa asianmukaisesti hallinnon palveluita ja viranomaisen voi suorittaa tehtävänsä tuloksellisesti.

Kun otetaan huomioon maankäyttö- ja rakennuslain osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelyä koskeva sääntely, hallintolain hyvän hallinnon periaatteista seuraava viranomaisen velvollisuus kohdistaa resurssinsa tarkoituksenmukaisesti, sekä korkeimman hallinto-oikeuden oikeuskäytäntö, lainvoimaisen katusuunnitelman täytäntöönpanoa koskevaan kirjeenvaihtoon vastaaminen ei edellytä hallintopäätöstä, vaikka kirje olisikin otsikoitu valitukseksi.

Kantelija ei ole väittänyt kantelussaan, ettei olisi saanut viranomaiselta asianmukaista neuvontaa tai vastauksia kysymyksiinsä, tai että kantelija ei olisi päässyt käyttämään lakisääteisiä oikeuksiaan maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti. Kantelijan toive on lisäksi huomioitu ja toteutettu kadun rakentamisvaiheessa niin pitkälle kuin on ollut mahdollista.

5. Lopuksi: Espoon kaupungin tekninen lautakunta katsoo, että kantelu kohdistuu valituksen luonteisesti yksinomaan suunnitteluratkaisun sisältöön. Kantelu on aiheeton ja lakiin perustumaton.

Päätöshistoria